

NOCOJ TRETJA LETOŠNJA PREMIERA

Krstna predstava drame «Prihodnjo nedeljo»

Nocoj se nam bo Sloven-
sko narodno gledališče tretjič
predstavilo s premiero. To
pot čelo s krstno predstavo.
Se več, s krstno predstavo
dela tržaškega avtorja, z
dramo Josipa Tavčarja «Pri-
hodnjo nedeljo». To veka-
kor ni vsakdanji dogodek,
še manj za nas, tržaške Slo-
vence. Zato ni nič čudnega,
da vlada za delo izredno za-
nimanje. Namesto pogovora
z avtorjem in morebitnega
pomenka z režiserjem krst-

možna doumeti tistega, kar
sem želel, da doume. To bo
kvečjemu pomenilo, da moje
delo ni doseglo svojega cilja
in da bom nekaj drugega moral
ubirati novo pot. Kadar gre
za gledališko delo, je namreč
gledalec suveren sodnik in
njegova sodba je nepreklicna.
Bistvena razlika med pesni-
kom in dramatikom je prav
v tem, da je pesnik evalest,
to je oznanjevalec novih ča-
slov, ki jih njegovi sodniki
še ne morejo razumeti, med-
tem ko je dramatik zgolj tol-
mač časa, v katerem živi. Ni
dvoma torej o tem, da samo
gledalec v svojem pluralizmu
čustev in strasti lahko pri-
merno sodi, ali čutiljo osebe
na odru prav tako kot on ali
ne.

To načelo me je vodilo tu-
di, ko sem pisal «Prihodnjo
nedeljo». Moja največja skrb
je bil prav ta, da bi lahko
spoznal vsaj eno izmed naj-
različnejših potez svojega
značaja.

V tem pogledu je tudi no-
metna stava v dramo nekaj
simbol tiste želje po hitrem,
lahkem in obilnem zaslužku,
ki je, kot vse kaže, najbolj
dramatična značilnost naše
družbe. Dandanes se namreč
vedemo, kot da bi morali ži-
veti samo nekaj trenutkov in
bi v teh pihih trenutkih mor-
ali izkoristiti vse, kar nam
lahko nudi življenje. Izgubili
smo smisel za notranje, mo-
ralne vrednote in skušamo
gledati na življenje z ne-
smislno težnjo po zunanjem
blesku. Življenje gre zato mi-
mo nas in se tega ne zave-
dajo. Namesto da bi uživali
skromno življenje, ki nam ga
je narava prisodila, govorimo
in sanjamo o tem, kako bi
živeli, ko bi imeli to, česar
v resnici nimamo in ne
moremo imeti, kajti človekov
pohlep je — kot je znano —
neskončen.

Ko bi hoteli poiskati vzro-
ke, ki so nas dovedli v to
kritično duhovno stanje, bi
najbrž odkrili, da so ti vzroki
v naprednem pojmovanju teh-
ničnega napredka, ki nam ob-
ljublja nemogoče svetove. Na-
še stanje pa bi ne bilo tako
obupno, ko ne bi verovali v
tehniko kot v srednjeveškega
boga, kajti tehnika bi ne sme-
la biti neomejeni gospodar
našega duha, temveč samo
njegova skromna in vdana
služkinja. To pomeni, da človek
veruje danes bolj v pro-
izvode svojega duha kot v
samega sebe. Zato izgublja
svoje notranje ravnotežje in
postaja živčen. Ta živčnost
pa je še večja in se izpreme-
ni v pravo duhovno bolezen,
če je razlika med tem, kar
hoče človek imeti, in tem,
kar ima, zelo velika.

Ni torej zgolj slučaj, da je
junak moje drame pravi bol-
nik, kajti menim, da smo v
tem pogledu vsi malo bolni.
Simptomi te bolezni so v dra-
mi iz tehničnih razlogov ze-
veda še posebej poudarjeni,
vendar pa upam, da jih bodo
vkljub temu vsi mogli spo-
znati.

To je vse, kar sem hotel
povedati o svojem delu. Ostalo
je popolnoma običajna
zgodba, kakršnih je mnogo v
tržaškem življenju. Važno se
mi je zdelo, da obrazložim
vzroke živčne bolezni mojega

junaka, kajti bal sem se, da
jih vsi ne bodo mogli tako
doumeti, saj je ta živčna bo-
lezen danes že tako splošna,
da se ljudem morda čudno
zdi, da ji kdo še pravi bole-
zen. Stvar je šla celo tako
daleč, da ga danes skoraj ni
človeka, ki bi mogel verjeti,
da je prava sreča samo v
njem, ne pa izven njega.

Po mojem je to zelo žalost-
no. Če pa to ni žalostno, je
moja drama popolnoma brez
osnove, kajti gradil sem v
bistvu samo na tem.

Prizor iz Tavčarjeve drame «Prihodnjo nedeljo»

FRANCOSKI NAČRTI S SAHARO POD MIKROSKOPOM

Že samo dovoljenje za raziskovanje daje možnost velikanskih zaslužkov

Privlačnost petrolejskega bogastva v Sahari je velikanska, toda vmes je toliko ovir, da je sedanje «saharsko vprašanje» nerešljivo

Novi francoski predsednik
vlade Gaillard je začel svojo
dobo s tem, da je zahteval
250 milijard frankov posojila,
ki naj kolikor toliko zamaši
luknje v francoskem gospodar-
stvu, ki nikakor ni rožnato.
Vsekakor bi bilo predlogo na-
stajati vzroke vsemu temu,
kajti teh je zelo mnogo. Glav-
ni vzrok pa je prav gotovo v
dolgotrajnih vojnah, ki jih je
Francija imela tudi po drugi
svetovni vojni in predvsem v
alžirski vojni, ki je te dni
prešla že v četrto leto, traja-
nja in ki terja od francoskih
državnih sredstev od 750 do
1000 milijard frankov na leto.

Kako je možno, da Francija
tako trmasto vztraja v tej
vojni, ki terja od nje toliko
sredstev in ki hkrati ne kaže
nobelih znakov, da bi se mo-
gla kmalu končati, niti da bi

se mogla končati povoljno za
Francijo? Ne gre tu verjetno
samo za prestiž nekega velike
sile, kakor tudi ne zato, ker
je v Alžiru 10 odstotkov pre-
bivalstva francoskega porekla.
Mnogi pripisujejo tej franco-
ski trmi vzrok drugje in si-
cer v velikanskem bogastvu,
ki ga krije Sahara. To postaja
se bolj očitno zaradi dej-
stva, da se za nadaljevanje
te borbe ne zavzemajo le ti-
stisti francoski krogi, ki imajo
oblast, da ostane francoska
oblast v Alžiru zato, ker so
tam investirali mnogo svojih
sredstev, ampak tudi dolo-
ceni francoski finančni krogi,
ki tam nimajo neposrednih
interesov, ki pa bi mogli po-
stati prvi interesi v trenut-
ku, ko bi se eksploatacija pod-
zemskih bogastev Sahare
začela v velikem obsegu.

Nekateri gredo celo dlje.
Kompanji za Sahara pripisuje
francoska vlada tudi nekak-
šno posredno nalogo za po-
živitev francoske gospodarske
iniciative, predvsem pri fran-
coski drobni buržoaziji. Zna-
no je, da je francoski mešan
prenehati štediti, ker je sit
vojne in v stalnem strahu pred
inflacijo. In ker mu sedanje
stanje francoskega gospodar-
stva ne zagotavlja večjega do-
bička, spravlja malenkostne
prihranke v novčarstvo ali
francosko gospodarsko trpi
od tega evlike izgube. Če pa
bi se Sahara odprla — me-
nijo v Parizu — bi se tudi
drobni prihranki močno ren-
tirali in bi to vzbudilo tudi
med francoskimi »dobičnimi
kapitalisti«
vzpono v življenjski.

Vse to seveda so le načrti,
ki so odvisni od številnih tu-
di stranskih momentov in e-
lementov, o katerih niti se-
danja niti morebitna bodoča
francoska vlada ne bo mogla
odločiti, v kolikor se stanje
korenito ne spremeni, ali bo-
lje, v kolikor se odnosi Pa-
riz na ne prilagodijo dobi. Sa-
hara namreč ni kar tako. To
je velikansko področje, ki me-
ri 8 milijonov kvadratnih km
in meja, ki bi jo točno ozna-
čevalo, do kod sega suverenost
te ali one države v Saharo,
ni. Francoski sicer menijo, da
je to njihovo področje, toda
Tunizija, Maroko in Libija
prav tako trdijo, da je to
njihovo. Gre namreč za veli-
ko terga je za Alžir s svojo
redno vojsko 120.000 oboro-
ženih mož in s svojim vodstvom
upora, ki predstavlja tako re-
koč avtonomno vlado in celo
oblast, pa čeprav je še vedno
v ilegali. Zato so sedanjí ra-
čuni Francije s Saharo sicer
lahko konkretni, vendar kon-
kretni več ali manj na papirju,
ker so močno odvisni od to-
ga, kako se bodo stvari v bu-
doče razvijale. Suverenost
namreč je tako za Francijo
kot za ostale države, ki se za
Saharo potegujejo, le nekaj
fiktivnega in to bo prej ali
slej moralo priti na dnevni
red. Kajti Francija ne more
urediti svojih računov niti z
Alžirjo, kaj šele z ostalimi
državami, če bi tudi te postavi-
le ta problem na dnevni
red.

Poleg tega je tu še eno
vprašanje: ali bo sedanje
francosko gospodarstvo tudi v
primeru, če si zagotovijo popol-
no pravico eksploatacije vseh
saharskih bogastev, našlo to-
liko sredstev, da bi to gospo-
darstvo moglo dejansko izo-
riščati. Gre namreč za veli-
kanska investicijska sredstva,
ki so tu potrebna, in še prej
mo reči, da jih Francija ni-
ma. Seveda bi se sredstva naš-
la drugje. Američani se nam-
reč prav tako začnajo zani-
mati za to področje, toda A-
meričani so precej izgubili na
svojem ugledu v arabskem
svetu, kot je izgubila ugled
tudi Velika Britanija. Kot je
prav tako rada posegla vmes
s svojim kapitalom. Družba
«British Petroleum» je že
predložila skupini francoskih
finančnikov neko obliko so-
delovanja, toda pod pogojem,
če se razjame svobodno izko-
riščanje.

Kot vidimo, je finančnih in-
teresov dovolj in bi se se-
redstva za to velikopotezno
delo v Sahari našla. Kot je
znano, se določeni francoski
krogi niti kaj ne otepaajo in-
filtracije tujega kapitala. Z
druge strani pa so določeni
francoski krogi odločno proti
temu, ker se zavedajo, da bi
tudi kapital vnesel v to po-
ročje tudi vpliv, ki bi kaj
lahko izpodrinil sedanjí fran-
coski vpliv, ki je že itak ze-

lo majav.
Vsem tem nasprotjem inte-
resov in tudi težavam dru-
gačnega značaja je treba do-
dati še druge težave. Po do-
sedanjih poskusnih vtajnih je
že dokazano, da je nekaj bo-
gatih ležišč jugozapadno od
Gadamesa, nadalje v okolici
Hassi Mesouda, to se pravi na
področjih, ki so več ali manj
na severni periferiji Sahare.
Mnogo večja ležišča pa so ba-
je v notranjosti Sahare. Toda
že nafta, ki bi jo črpali iz teh
vrelcev, bi bilo zelo težko
spravljati v svet, spravljati
ali na atlantsko obalo Afrike.
Kajti kakorkoli bi to uresni-
čili, bi naftovodni nujno morali
skozi področja tujih in kol-
ikor toliko samostojnih dežel,
vsekakor pa skozi dežele, ki
so prav tako zainteresirane na
izkoriščanju suharskih boga-
stev. Doslej napravljeni načrti
predvidevajo naftovode, ki
bi vodili iz bližine kraja Oar-
gije v pristanišče Gabes ali
pa v pristanišče Bugie na sre-
dozemski obali. Drug načrt
pa predvideva dovažanje na-
fte po naftovodih v Safi na
atlantski obali Afrike. Toda
naftovodi so že na Srednjem
vzhodu pokazali svojo šibkost
v primeru mednarodnih spo-
rov. In področja Maroka, Tu-

nizije in Alžira, koder bi mo-
rali ti naftovodi biti spelani,
niso kaj varna, posebno ne
če bi se razmere, posebno v
Tuniziji in Maroku, poslabša-
le, kar bi v primeru, če bi
Francija ti dve deželi pri iz-
koriščanju Sahare ignorirala,
ne bilo nič čudnega.

JOSEF TAVCAR

ne predstave Josipom Babi-
čem, ki delo spravlja na
«oder, objavljamo za pripra-
vo k odskrom prikazu tega
novega dela mnenje avtorja
drame, ki ga je o svojih
nagibih dal v letošnjem
»Zborniku SNG« o svoji
»Avtorjevi napotnici«.

Težko je predstaviti svoje
delo. Težko je moža celo ne-
potrebno, saj pozna človeka v
resnici tako malo samega se-
be, da je sploh bolje, da ni-
koli ne govori o sebi. Zato
tudi že nagonsko najmanj
verjamemo človeku, kadar go-
vori o sebi o svojih podvigih
in mu največjem podvigu, ka-
dar je predmet njegovega go-
vora zelo oddaljen od nje-
govih neposrednih koristi. Ose-

JOZE BABIC

no se zelo dobro zavedam te-
ga neizpodbitnega dejstva in
zato ne govorim rad o sebi,
saj vem, da mi v tem prime-
ru more verjeti samo, kdor
me resnično ljubi in je zara-
di tega njegov kritični duh o-
krožen. Nesebična ljubezen pa
je zelo redka cvetlica in ne
more — in morda tudi ne
sme — uspevati povsod.

Ne bom zato skušal tu tol-
mačiti svojega dela in vsilje-
vati drugim neko določeno
gledišče. Vsakdo naj tolnači
po svoje in ni nič ne de, če
večina razumela to, česar ni-
sem hotel povedati, in ne bo

Ko se je Rossellini vrnil iz Indije, je bilo srečanje med
njim in Ingrid Bergmanovo zelo prisrčno in nihče ni mogel
verjeti, da sta se bili takrat že odločila za ločitev. Na sliki
ju vidimo, v nekem pariskem drevoredu tik po Rosselli-
niji vrtni iz Indije.

razpoloženje odlično, saj je
znano, da se tih ribič raz-
vijajo le malokdaj, pa takrat
pošteno, za svoj praznik pa
gotovo. Ples bo trajal do ju-
tra.

V nedeljo dopoldne bodo
nekateri hotelske restavracije
v Piranu, Portoržu in Izoli
priredile razstavo kuhanih ali
drugega za jed, pripravljeneh
rib, rakov in drugih morskih
zverin. Če bo lov te dni do-
volj pester, bodo ribiški po-
dejta na tržnicah v Izoli in
Piranu priredila tudi razstavo
živih rib. Izven programa in
brez določenega urnika bodo
nastopali delinci, ki so se v
zadnjem času spet pojavili v
Piranskem zalivu.

Za dodatne prometne zveze
s Piranom, Portoržem in I-
zolo je poskrbelo. Ribe, ki
so na Koprskem že itak cenje-
še kot v Trstu, bodo te dni
po dogovoru med glavnima
ribiškima podjetjema «Ribi-
čica» iz Pirana in «Ribo» iz
Izole še posebej poceni in v
velikih količinah dane na raz-
položeno vsem restavracijam,
da bodo ljubitelji rib lahko po-
ceni prišli na svoj račun. Ne-
katere restavracije bodo po-
več tega odobrile še poseben
popust skupinam, ki se bo-
do najvše vnaprejšnjim izred-
nim sladoledarjem, ki bodo lahko na-
ročili ostrige iz strunjskega
ostržnjaka. Skratka, prazni-
čeno je vse, da se pripravijo
ribice spremeni v splošno ljud-
sko slavo.

Danes dopoldne bodo ribiči
vse obale na velikem zborova-
nju v Izoli položili obračun
svojega letošnjega dela. Med
najuspešnejše ribičke posadke
bodo razdelili lepe nagrade.

Vilek prazničnih ribičev bo
gotovo dosežen danes zvečer
na velikem plesu, ki ga bodo
priredili v veliki dvorani to-
varne Arrigoni v Izoli. Lahko
je vnaprejšnjim predvideti, da bo

Praznik ribičev na Koprskem

Letos traja od 8. do 10. t.m. - Zelo pester program
prireditve - Ljubitelji rib bodo prišli na svoj račun

Ribištvo v jugoslovanskem
delu slovenske obale Jadrana
se ob podpori tamkajšnjih ob-
lasti mnogo razvija. Povrh so
dani naravni pogoji za uspe-
šen ribolov ob tej obali. Zna-
no je, da je Jadran bogat z
ribami predvsem ob svojem
severozahodnem delu, to je v
Kvarneru in Tržaškem zalivu.
Sloveni ob tej obali so že
od nekdaj znani kot prvost-
ni ribiči; kar vprašate stare
morce volkove iz Križa, Milja,
Tržica v našem delu, ali pa
iz Pirana, Izole in Kupa v
jugoslovanskem delu sloven-
ske obale. Od rane pomladi
do pozne jeseni se v brez-
mesnečni meseci bližajo vz-
lisku obale po Tržaškem za-
livu nešteti pari lučk — pa-
ri svetilk na ribiških čolnih.
Ob jutrih pripeljejo ribiči v
pristanišča stotine in tisoče
kilogramov različne smode-
re ribe. Med najokusnejše spa-
dajo škombi, kot jim pravi-
mo na Tržaškem, oziroma sku-
še, kot je pravilni izraz za-
nje. Te zelenomodne, dobro
ped dolge ribe, z rahlim ko-
vinskordnim odsevom in va-
lovitimi prečnimi progami si-
vastozelene barve je že vse-

lje pogledati, kaj šele jesti.
Skoraj enaka po okusu, le
mnogo večja je plavica, tudi
palamida. Za petičneje sla-
dokusce pride v poštev bran-
cin. Kdor pa se hoče najesti
rib prav poceni, se spravi na
sardale, sardone ali sprate.

Za letos je lov na modro
ribo končan. Modra riba je
selvika in konec oktobra se
vsa leto prešli na drstenje
v nedostopne globine. Konec
sezone letnega ribolova pra-
nujejo slovenski ribiči v Pira-
nu in Izoli že nekaj let kot
svoj veliki praznični ribičev.
Letos ga praznujejo kar tri
dni. Program je pester in če
vreme ne bo najslabše, se bo
praznični ribičev spremenil v
pravo ljubiteljsko slavo prebiva-
lcev obalnega področja kopr-
skega okraja, pa tudi vsaj
številnih izletnikov, ki se bo-
do te dni potrudili v Piran,
Portorž, Izolo ali Koper na
gostijo z ribami.

Praznični ribičev se je letos
začel večerjati dopoldne s sla-
vno paradno vseh ribiških
ladij in motornih čolnov iz
koprškega okraja. Povožja je
krenila iz Pirana v Koper in

ribičev se je letos
začel večerjati dopoldne s sla-
vno paradno vseh ribiških
ladij in motornih čolnov iz
koprškega okraja. Povožja je
krenila iz Pirana v Koper in

ribičev se je letos
začel večerjati dopoldne s sla-
vno paradno vseh ribiških
ladij in motornih čolnov iz
koprškega okraja. Povožja je
krenila iz Pirana v Koper in

ribičev se je letos
začel večerjati dopoldne s sla-
vno paradno vseh ribiških
ladij in motornih čolnov iz
koprškega okraja. Povožja je
krenila iz Pirana v Koper in

ribičev se je letos
začel večerjati dopoldne s sla-
vno paradno vseh ribiških
ladij in motornih čolnov iz
koprškega okraja. Povožja je
krenila iz Pirana v Koper in

ribičev se je letos
začel večerjati dopoldne s sla-
vno paradno vseh ribiških
ladij in motornih čolnov iz
koprškega okraja. Povožja je
krenila iz Pirana v Koper in

ribičev se je letos
začel večerjati dopoldne s sla-
vno paradno vseh ribiških
ladij in motornih čolnov iz
koprškega okraja. Povožja je
krenila iz Pirana v Koper in

ribičev se je letos
začel večerjati dopoldne s sla-
vno paradno vseh ribiških
ladij in motornih čolnov iz
koprškega okraja. Povožja je
krenila iz Pirana v Koper in

FOTOGRAFSKI KOTIČEK

PORTRETIRANJE V ZAPRTIH PROSTORIH

Napredni fotoamater, ki je
premostil vse težave, ki jih
stavi na pot portretiranja na
odprtju, bo stopil korak na-
prej in se lotil najtežje, a tu-
di najzanimivejše panoge fo-
tografске udejstvovanja, in
sicer portretiranja v zaprtih
prostorih.

Pravila, ki se tičejo žarišča,
ozadja in razvijanja, veljajo
pri portretiranju v zaprtih
prostorih kakor pri delu na
odprtju.

Za prve poskuse bo služila
fotoamaterju dnevna svetlo-
ba, ki prihaja v prostor skozi
okno. Ker je pravilo, da mo-
ra padati svetloba z nekoliko
višje točke, približno za 45
stopinj nad objektom, je po-
trebno, da se okno v dolnjem
delu malo zasuči. Seveda mo-
ramo računati na jako trdo
luč in je zaradi tega potreb-
no, da osvetlitveno senčnato
stran z večjim kosom belega
papirja ali kar naravnost z
rjuha, 2. oddaljevanjem od ok-
na postaja luč vedno mehkejša
a tudi šibkejša in je za-
radi tega potrebna daljša o-
svetlitev, ki pa ni nikdar za-
metljiva, kajti znanja svetlo-
ba se spreminja od ure do
ure in je odvisna od jasnega
ali oblačnega vremena.

V vsakem primeru je bolj
zanesljivo delo z električno
lučjo, ki z njo pride diletant
do raznih svetlobnih efektov,
ki mu jih dnevna svetloba
ne more nuditi.

Fotoamaterju zadostuje za
prvi začetek 150-watna žarni-
ca, ki mu pri današnjem ja-
ko občutljivem negativnem
materialu izborna nadomestila
dnevno svetlobo. Ker potrebu-
je žarnica svoj reflektor, si bo
iznajdljivi amater znal poma-
gati s tem, da bo izmaknil
materij večji aluminijast lo-
nec, kateremu bo preluknjal
dno, da bo lahko v narejeno
luknjo pritril žarnico. Z a-

paratom, ki razpolaga z ob-
jektivom 4,5 in z reflektor-
jem, ki je oddaljen od objek-
ta dober meter, zadostuje za
pravično osvetlitev desetinka
in celo petindvajsetinka se-
kunde, ko gre za svetel ob-
jekt.

Tisti kos belega papirja ali
rjuha, ki nam služi za osvet-
litev senčnate strani, nam da-
si preveč dela in zato ju
bomo lepo odstranili in si po-
magali z drugo žarnico, ki bo
nekoliko šibkejša od prve.
Tako delo bi odpravila 100-wat-
na žarnica, a bolje je, če raz-
polagamo z dvema enakima
žarnicama, od katerih enkrat
luč drugokrat desna služi
kot glavna luč, druga pa kot
stranska.

Z dvema reflektorima do-
seže fotoamater vsak začen
efekt s tem, da približuje ali
oddaljuje desni ali levi re-
fleksor, da postavi enega vi-
še drugega nižje, enega spre-
daj nekoliko v stran, druge-
ga v nasprotno stran. Za za-
četek naj se postavi reflektor,
ki služi za glavno luč, pred
objekt in sicer toliko v stran,
da bo stala črta, ki gre do
objekta v 45 stopinjah s
črto, ki gre od aparata do
objekta. Drugi reflektor, ki
služi kot stranska luč, naj
stoji skoraj v 90 stopinjah od
glavne črte, ki gre od apar-
ta do objekta. Z oddaljeva-
njem in približevanjem tega
reflektora ne bo diletant
težko dobil tisto mesto, ki bo
ustrezalo osvetlitvi senčnate
strani. Po potrebi postavite
stranska luč lahko glavno luč,
kar dosežemo z večjim pribli-
žanjem.

— Tekma je bila neodločena, kaj ne? —

Goriško-beneški dnevnik Športni dnevnik

Kaj je pokazala diskusija o prosti coni

Protislovja v goriški pokrajini

Resna notranja nasprotja slabijo njeno moč

Pred meseci je goriški župan dr. Bernadus ob prošnji priključitve našega mesta k Italiji v govoru, ki ga je imel pri otvoritvi občinskega posloja, nagovoril številne poslušalce, med njimi tudi številne župane goriške pokrajine s približno sledečimi priznanji besedami:

«Povabili smo vas semkaj, da bi se spoznali in porazgovorili. Naša občinska uprava vam bo lahko nudila nasvete pri reševanju vaših vprašanj. Zeleni bi, da bi v naši občini v neki meri videli tudi središče naše pokrajine.»

V teh besedah se je jasno razvidela zaskrbljenost odgovornih oseb goriške pokrajine, ki v svoji povojni leta niso uspeli navezati prebivalstva naše pokrajine na Gorico, skratka, ki niso uspeli vzpostaviti v njem zavesti, da je pokrajina enota v upravnem in gospodarskem pogledu.

Na to pomanjkljivost so predstavniki levičarskih strank pokazali že pred leti, ko so na raznih zborovanjih povedali, da so tržiški industrijski krogi navezani na Trst, da je Zveza industrijscev v Trstu podružnica tržaške Zveze in da se tudi po drugih pokrajinskih središčih čutijo sredobne sile, ki ne koristijo interesom naše pokrajine.

Diskusija o goriški prosti coni in o prosti coni za Trst je napravila te težnje še močnejše. Tako so se tržiški liberalci izrekli za priključitev Tržača k Trstu, da bi dobili prosto cono, ki naj bi se razprostirala na vsem področju Tržača do desnega brega Soče.

Ko je bila na višku diskusija za podaljšanje proste cone za Gorico, pa so se pod vodstvom, kakor se govori, demokristjanskega poslanca Daresija sestali tudi demokristjanski predstavniki v Krmini na čelu z županom, ki so sestavili odbor za zaščito gospodarskih interesov svoje občine, ki je bila tudi hudo prizadeta za novo razmejitev. Ta odbor je ob očitnem soglasju Daresija zahteval, naj se goriška prosta cona razširi tudi na Krmino.

Cepivo priznava pravico krminskim krogi, da se brigajo za svoje gospodarstvo, smo vendarle mnenja, da so se svoj začetni korak usmerili slabo. Zahtevati razširitev proste cone na Krmino je utopija, ki ne more imeti uspeha, ker bi zaradi zelo enakih razlogov tudi ostale občine naše pokrajine zahtevale razširitev goriške proste cone, kar bi končno še bolj okrepilo nasprotne proste cone, ki so dovolj glasno oporekali tej naši pravi. Veliko bolj realno pa bi bilo njihovo stališče, kadar bi za svoje obrtnike predlagali razširitev krošnega sklada na svojih prebivalstvih, kar bi jim zahtevalo od vsakega prebivalca, izčrpan samo do neke mere. Realnejša bi bila politika tega odbora tudi tedaj, če bi zaradi posledic meje predlagali ukrepe, ki naj bi izkoristili konjunkturo z obmejnimi prometom.

Obstoječe delovanje sredobnih sil v naši pokrajini (glej Trst), kakor tudi neredno stališče krminskih krogov kaže, da naša pokrajina zaradi prebivalstva prizadevanja odgovornih ljudi ni občutena med njimi prebivalstvom, in da obstajajo v okviru te pokrajine močni nasprotujoči si gospodarski interesi, ki resno spodbujajo njen napredek.

Kako bo naša pokrajina prestala preizkušnjo, ko se bo znašla z drugimi pokrajinami v napovedani avtonomni državi Furlaniji — Julijci kr-

mini? Ali bo res kot sprsten lonec med železnimi lonce? Ne morda zaradi svoje velikosti, ampak zaradi notranjih nasprotij.

Seja pokr. upravnega odbora

Ojačenje ulične razsvetljave v mestu in okolici

Na zadnji seji pokrajinskega upravnega odbora so oobčili naslednje sklepe raznih občinskih uprav. Občina Gorica: ojačenje električne razsvetljave na Travniku, v Ul. Conti, Ul. Zucco in ob Soči, namestitve električnih svetilk pri Rdeči hiši in ojačenje razsvetljave pri Madonini ter pri novi brvi čez Sočo. Ojačali bodo tudi razsvetljavo v Ul. Sv. Justa v Podgori in v Ul. Bocaccio. Občina bo dala prispevek k rdečemu križu. Občina Krmini: pravilnik pogrebni prevozi. Občina Trst: sprejem v hiralnico Giuseppea Tognona. Občina Gradec: sprejem v hiralnico Giuseppea Tognona. Občina Fojan: kritje stroškov pogreba učitelja Giovannija Bozzija. Občina Staranec: ojačenje električne razsvetljave na trgu Dante, nadurno delo občinskih uslužbencev. Občina Dolnja: dodelitev stanovanja občinskemu tajniku. Pokrajinska uprava: nadaljevanje v sodnem postopku proti Mondolfu in Lutmanu.

Vedno manj obolenj za azijsko gripo

Včeraj je prejel pokrajinski zdravnik v Gorici zelo malo poročil o obolenjih za azijsko gripo v naši pokrajini; zdj. se, da se bo neprijetna bolezen le kmalu poslovala od nas, kar si tuči iz srca želimo.

Včeraj so le v Kaprivi za beležili 19 primerov azijske, v Staranecu 16, v Moraru 1 in v Medji 1.

Danes v Števerjani seja občinskega sveta

Danes 9. novembra bo ob 18. uri na občinskem sešu v Števerjani seja občinskega sveta. Na dnevnem redu je več vprašanj, med drugimi tudi vprašanje razdelitve poslov med občinskimi uradniki ter obnovitev pogodbe s podjetjem Bozzini za pobiranje trošarine in prihodnjih letih, in sicer od 1958 do 1962. leta.

Dijaki bodo miklavževali

Društvo Simon Gregorič organizira tudi letos miklavževanje. Prireditelj bo v zvezi z zabavo in plesom. Nanjo ljubitelje daril in veselja že sedaj opozarjamo.

Msgr. Ivanu Trinku bodo postavili spomenik

Odbor prosvetnega društva alvan Trinko je na svoji zadnji seji dne 27. oktobra sklenil, da bo s pomočjo vseh slovenskih kulturnih organizacij ter tukaj in v tujini živečih

Izglasovan zakon o pokojninah zakon o pokojninah

Prošnje naj prizadeti neposredni obdelovalci, koloni in spolovinarji izročijo do 25. novembra letos

Pred časom smo obsežno poročali o osnutku zakona, ki predvideva, da bodo prejeli pokojnino vsi tisti kmetje, ki so že dopolnili 65. leto starosti in ki kot neposredni obdelovalci, spolovinarji ali koloni obdelujejo predpisano površino zemlje ali redijo živino in pridelujejo sadje. Te dni je zakonski osnutek postal zakon, ker je bil dokončno sprejet v parlamentu. Zakon predvideva, da bodo prejeli izplačevati osebam, ki so izpolnile po zakonu določene pogoje, pokojnino s 1. januarjem leta 1958.

Vendar bo država pričela izplačevati pokojnine šele, če bodo zainteresirane osebe predložile prošnjo za pokojnino najkasneje do 25. novembra letos. Prošnje mora biti napisane na posebnem formulirju in izročene pokrajinskemu uradu za pogoje, prispevke v Gorici (Ufficio Provinciale Contributi Unificati di Gorizia).

Kmetijski organizaciji Confe-

Danes predavanje v ASK S. Gregorič

Danes ob 21. uri bo akademski Filibert Benedičič predaval o ruskih pesnikih Jesenini in Majakovskem. Predavanje organizira akademsko srednješolsko društvo Simon Gregorič v svojih prostorih v Ul. Ascoli 1. — Vabljeni.

Prispevajte za DJASKO MATICO!

Izpred kazenskega sodišča

23-letno dekle ukradlo v dveh mesecih 13 koles

Izkupiček prodanega blaga je šel v žep brezvestnemu zaročencu, ki je dekle na govarjal h krivičnim dejanjem

Včeraj dopoldne se je morala na goriškem kazenskem sodišču zagovarjati kar osem obtožencev, ki so bili zapleteni v tatninske dogodivščine, katere je lanskega novembra in decembra zvedla v Gorici prva obtožnica kmalu 23-letna Teresa D'Alò, rojena v Libiji in stanujoča v Gorici Ul. Parca 16. V obtožnici je bil D'Alò navedena kot tatnica kar 13 koles, ki so v omenjenem času izginila z goriških ulic, nato podpisala treh kupoprodajnih pogodb za ukradenko blago in končno, samovoljnega spreminjanja priimka, saj se je mlada tatnica marsikje pojavljala kot Luigina Zorça ali pa Maria Fugalli. Morča pa je imel v celotni zadevi še večji vlogi njen zaročenec 23-letni Rocco La Macchia, ki staneje v isti hiši, kakor Teresa D'Alò in ki je bil obtožen, da je pomagal svoji zaročenki ukrasti kolo Giampaola Boga ter si prisvajati denar, ki ga je Teresa prejela od številnih mehanikov za ukradenka vozila. Tretji obtoženelec po vrsti je bil 28-letni Mario Favero iz Ul. Ristori 27, ki je od La Macchie sprejel tri police iz goriške zastavljavnice, čeprav je vedel, da so bila vsa tri zastavljena kolesa ukradenka. Ostali obtoženci so bili: Josip Lutman s Tržaške ceste 94, Vincenzo Painter iz Ul. S. Chiara 2, Giuseppe Sanson iz Ul. Duca D'Aosta 19, Vittorio Mauri s Svetogorske 4 in Angelo Viloz iz Ločnika, ki so v svojih tatovih mehanikov kupili od D'Alòjeve in La Macchie kolesa goriških meščanov, čeprav so domovili v njih lastništvo.

Lanskega novembra je bila goriška policija obveščena o vrsti tatvin v mestu; predvsem so izginjala ženska kolesa in začela je preiskavo, ki pa hitro ni mogla dati večjih rezultatov. Zgodnji črni le pa je eden izmed okradencev Giampaola Boga opazil v eni izmed goriških ulic njegovo preiskavo. Poročilo je policisti in ta je odvedel na zadržanje.

Vsi si oddahnemo, ko da bi se bili rešili svinčnih sanj... Zunaj je že mr. Davkar plačuje Mohorič; glas mu je rezež, razburjenost se utripa v njem.

«Klobuk in puška...» se spomni Mohorič in skoči, da mu ponese ven.

A že je Loschinski sam na pragu, odklanjajoč krčmarjevo uslužnost. Pokazati nam mora, da ni tpeplo njegovo dostojanstvo in da se nas ni malo ne boji.

Piberšek mu prigojavanja nekaj sepejate.

«Ah, kaj šel!» ga odbija davkar. «Zakaj se je pritožilo? Ali je vredno zaradi teh malenkosti? Ali ni vseeno, če ti pišem „Euer Wohlgebohren“ ali „Vaše blagorodje“? Toliko nemški že razumem menda?»

Piberšek je v strahu, da se začne prepri iznova. Tišči ga proti vratom in sepeja se tiše.

Oni pa zamahne malomarno z roko: «Paperlap! Naj me toži! Briga me!»

Slovensko uradovanje je malenkost, kajpada! In Slovenci smo zares tako nerodni in strahopetni, da ne tempejo za te malenkosti. Prerabljujemo nam, preljubeznivi, Srce nas zaboli, če smo odurni proti tujcu... Kaj pa Nemci? Ali ne gre njih bolj največ za te malenkosti?

Loschinski sam je očital nekaj drju žičku, zakaj da ima na svoji pisarni napis samo v slovenscini. V nemškem trgu, kakor je Sv. Jdrč, je to baje izjavljalo brezobzirnost. Če pa je pri Wabitschu na krčmi in mesnici samonemški napis, ni to

Ves prepaden sem stal ob strani. Za trenutek sem bil ujet Loschinskega pogled, ki je pretepal psa — in za trenutek mi je bilo, da sem sam tak tepen pes.

Prvi se je oglašil Piberšek: «Kompletan norec! To je norec!»

«V prisilni jopci z njim!», je odločil Sever.

Rupnik pa je krilil z rokama krog sebe in se krohotal z najlepšim svojim smehom: «Na psu! Popolnoma na psu je žel... Vsa nemška grozila bo šla njegovo poti...»

«Živio gospod Petrič! Bog živi Kranjcel!» napje zdajci Severca.

Vsi si oddahnemo, ko da bi se bili rešili svinčnih sanj... Zunaj je že mr. Davkar plačuje Mohorič; glas mu je rezež, razburjenost se utripa v njem.

«Klobuk in puška...» se spomni Mohorič in skoči, da mu ponese ven.

A že je Loschinski sam na pragu, odklanjajoč krčmarjevo uslužnost. Pokazati nam mora, da ni tpeplo njegovo dostojanstvo in da se nas ni malo ne boji.

Piberšek mu prigojavanja nekaj sepejate.

«Ah, kaj šel!» ga odbija davkar. «Zakaj se je pritožilo? Ali je vredno zaradi teh malenkosti? Ali ni vseeno, če ti pišem „Euer Wohlgebohren“ ali „Vaše blagorodje“? Toliko nemški že razumem menda?»

Piberšek je v strahu, da se začne prepri iznova. Tišči ga proti vratom in sepeja se tiše.

Oni pa zamahne malomarno z roko: «Paperlap! Naj me toži! Briga me!»

Slovensko uradovanje je malenkost, kajpada! In Slovenci smo zares tako nerodni in strahopetni, da ne tempejo za te malenkosti. Prerabljujemo nam, preljubeznivi, Srce nas zaboli, če smo odurni proti tujcu... Kaj pa Nemci? Ali ne gre njih bolj največ za te malenkosti?

Loschinski sam je očital nekaj drju žičku, zakaj da ima na svoji pisarni napis samo v slovenscini. V nemškem trgu, kakor je Sv. Jdrč, je to baje izjavljalo brezobzirnost. Če pa je pri Wabitschu na krčmi in mesnici samonemški napis, ni to

deberta in Zveza kmetov, ki sta v tem pogledu mnogo na pravili, da bi kmetje dobili pravično pokojnino (omenimo naj samo njuno stališče v parlamentu, kjer sta zahtevali, naj se pokojnina prične izplačevati šele po 15 letu in osebam, ki so dopolnili 70 let starosti) tudi sedaj nudita prizadetim svoje posredovanje. Zaradi tega naj vsi prizadeti pridejo na sedež INCA — patronata Delavske zbornice v Ul. XXIV. Maggio v prvem nadstropju, kjer bodo dobili vsa potrebna pojasnila in kjer bodo nudili potrebno pomoč, da bodo dobili pokojnino osebe, ki jim le — ta po zakonu pripada.

KINO

CORSO. 16.30: «La capannina», Ava Gardner, S. Granger, v tehnoloziju in v metostopu.

VERDI. 17.00: «Babica Sabelina», Tina Pica.

VITTORIA. 17.15: «Vroci svinec», T. Curtis, B. Lancaster, mladini pod 16. letom vstop prepovedan.

CENTRALE. 17.00: «Drango», J. Chandler.

MODERNO. 17.00: «Slonova stezza», E. Taylor.

Trifunovi napreduje

VAGENINGEN, 8. — V Vageningenu so v VII. kolu cone sahovske lige turnirja igrali: Szabo - Trojanescu 1:0, Dickstein - Alster remi, Hennin - Donner 0:1, Teschner - Uhlmann prek., Stahlberg - Orban 1:0, Ivkov - Clarke remi. Trifunovi - Lindholm 1:0. Partiji Laisen - Kolarov in Niephaus - Olafson se nista bili dokončali.

Prekinjeno partijo je Uhlmann brez nadaljevanja dal Dicksteinu.

Po VII. kolu vodi Szabo (6:3) pred Donnerjem (5), medtem ko Trifunovi in Stahlberg s 4,5 točke delita tretje mesto. Ivkov je skupno z Asterjem s 3 točkami na 9. oziroma 10. mestu.

Kvalifikacijska tekma za svetovno prvenstvo

Jutri v Beogradu: Jugoslavija-Grčija

Včeraj je jug. reprezentanca v treningu 2 x 15' premagala Novi Sad 4:1

BEOGRAD, 8. — Jugoslavanska nogometna reprezentanca je danes po kratkem kvalifikacijskem treningu, ki je trajal 20', odigrala zadnje trening tekmo dvakrat po 15' proti kombinirani enajstostorici Novoga Sada. Zmagali so reprezentanci z rezultatom 4:1. Dva gola je dosegel Milutinović, ena gola pa Mujlić in Pasić.

Reprezentanca je igrala v naslednji postavi: Beara; Belin, Canković; Boskov, Spajić, Kaloperović; Petaković, Mujlić, Milutinović, Zebeć, Pasić.

V Beogradu so se večer pripravi tisti grški nogometaši, katerim se bodo Jugoslavoanci srečali v nedeljo v tekmi za svetovno prvenstvo. Grki so prišli iz Bukarešte, kjer so minulo nedeljo izgubili proti Rumunom s 3:0 pravih tekmi v kvalifikacijski tekmi za svetovno prvenstvo.

Grški reprezentanti so imeli danes popoldne na stadionu JLA prijeteljki trening.

NOGOMET

BUENOS AIRES, 8. — V prijeteljki tekmi sta se Argentina in Brazilija razšli z neodločenim rezultatom 2:2. Prvi polčas se je končal z vodstvom Argentine z 2:0.

BOKS

Hamia-Sneyers za prvenstvo Evrope

BRUSELJ, 8. — Evropski prvak peresne kat. Cherif Hamia je prišel na borbo za naslov z Belgijcem Jeanom Sneyersom. Dvojboy bi v Parizu 9. dec. To vester je sporočil Sneyersov menažer Felix de Koninck, ki je dejal, da boška boksarja podpisala pogodbo v prihodnjih dneh, ko se bo Sneyers vrnil iz inozemstva.

LOS ANGELES, 8. — Mehkanca Raulu Maciasu, katerega je v sredo premagal Francoz Halimi, je močno zatekla leva roka. Danes ali jutri se bo podvrgel radiografskemu pregledu. Macias je izjavil, da si je roko poškodoval se v 5. rundi.

Italijansko nogometno prvenstvo

Začetek zanimivega lova za pobeglim Juventusom

9. kolo B lige naklonjeno Triestini, igralci pa grozijo s... stavko

Prejšnjo nedeljo so izginile poslednje niče na lestvici A lige s porazom Juventusa in Sampdorie ter z zmago Genoa. Jutrišnja nedelja pa obeta zopet nove spremembe, ki utegnejo še bolj uravnovesiti letošnje prvenstvo.

V 10. kolu izstopa po zanimivosti vsaj 5 srečanj in sicer v Alessandriji med Alessandrio in Napolijem, v Fiorentini med Fiorentino in Torinom, v Turinu med Juventusom in Laziom, v Rimu med Romo in Udinese ter v Genovi med Sampdorio in Interjem. Upi vseh Juventusovih konkurentov so seveda osredotojeni na Furianje, kateremu je prva sodeva v Rimu vedno naklonjena.

Tekma v Genovi bo morala razčistiti koo sodi v zgornjo polovico lestvice: Sampdoria ali Inter. Sampdoria ima prednost domačega igrišča, kar vsicer mnogo, toda Inter je v življenjski formi. Rezultat je odprt vsem možnostim.

V preostalih tekмах je Milan favorit proti Padovi, Verona pa proti Atalanti. Spai in Bologna bosta vodila težko bitko v kateri Bologna ni brez izglelov na vsaj neodločen rezultat, odločno negativna pa je jutrišnja nedelja za Genoo, ki

bo morala v goste tistemu Lanerossiju, ki je preteklo nedeljo obrnil Juventus, pred njim pa tudi Fiorentino. Spai in druge.

V B ligi je 9. kolo očitno naklonjeno Triestini in to iz mnogih razlogov. Prvič ima sama na svojem terenu razmeroma lahkega nasprotnika v enajstostorici iz Messine, drugič pa se bodo vsi njeni najnevarnejši pomeni, da jih bo vsaj polotekmci srečali med seboj, kar vica od njih zaostala na lestvici. Venezia bo tako imela za nasprotnika Brescia. Prato pa Modeno. Favorita sta seveda prvoplasirana. Naslednja tekma tržaške enajstostorice, Ceom in Tarant, ima sicer slabše nasprotnike, toda igralci bosta morala na tujih terenih, kar je vedno tvegano. Zgodnja iz te elitne skupine sta Bari in Palermo, ki pa bosta obratunala med seboj na igrišču prvega.

Kot smo že večkrat poročali, ima trener Triestine Olivieri za jutri na razpolago vse titularce razen Mazzera in Szokeja, ki pa bo verjetno pravčasno okrevaj. Problem je to-

Alessandria-Napoli	1 X
Florentina-Torino	1 X
Juventus-Lazio	1 X
L. R. Vicenza-Genoa	1
Milan-Padova	1
Roma-Udinese	1
Sampdoria-Inter	1 X
Spal-Bologna	1 X 2
Verona-Atalanta	1
Bari-Palermo	1 X
Lecco-Taranto	1
Pro Patria-Carabosarda	1 X 2
Vigevano-Siena	1
Novara-Simm. Monza	1 X
Livorno-Pro Vercelli	1

Ob udeležbi atletov iz 30 držav

Včeraj se je začelo v Teheranu svet. prvenstvo v dviganju uteži

Nov svetovni rekord petelinje kategorije

TEHERAN, 8. — Prvi dan svetovnega prvenstva v dviganju uteži je sovjetski atlet Vladimir Stogov dosegel nov svetovni rekord v petelinji kat. s sunkom 105 kg.

Na zasiedanju svetovne federacije za dviganje uteži so sklenili, da bo svetovno prvenstvo prihodnje leto v Stockholmu od 16. do 21. septembra. I. 1959 pa bo prvenstvo v Novem Dehliju v Indiji.

TEHERAN, 8. — V perzijskem glavnem mestu Teheranu se je danes začelo svetovno prvenstvo v dviganju uteži. Prvenstva se udeležujejo atleti iz 30 držav, vendar pa njih število ni tako visoko kot na prejšnjih prvenstvih, čemur je vzrok dejstvo, da je bilo v Katovkah na Poljskem komaj pred tednom dni obseval borbo svetovne Evrope in da je Teheran precej oddaljen.

Razen Sovjetske zveze, Perzije kot organizatorja in Italije, ki se je opovedovala prvenstva v Katovkah, da bi se lahko bolj pripravi na prvenstvo v Teheranu, imajo vse ostale države le omejeno zastopstvo atletov. Tako bodo Amerikanci nastopili brez svetovnega rekorderja Andersona in le s štirimi tekmovalci. Zaradi tega bo tudi odpadalo več dionacionalni dvojboy med ZDA in Sovjetsko zvezo za prvenstvo po narodnosti. V takih pogojih so seveda tekmovalci Sovjetske zveze veliki favoriti kot so bili tudi v Katovkah, čeprav tam niso nastopili najboljši tekmovalci.

Italijo bodo zastopali Mannieri in peresni kategoriji, ki je bil na evropskem prvenstvu v Helsinkiju leta 1956 drugi, na olimpijadi v Melbournu pa je odstopil zaradi poškodbe; Pignatti, ki je bil v tretji kategoriji v Melbournu tretji, de Genova, ki je na lanskem prvenstvu v Helsinkiju osvojil v lahki kategoriji tretje mesto, Pignatti, ki je bil v Helsinkiju peti v Melbournu pa tretji v redni kategoriji ter Borgini, ki je bil v Helsinkiju v lažjeteški skupini peti, v Melbournu pa ni nastopil. Največje nade se polagajo v Mannierija in Pignattija, ki sta bila v pretekli sezoni v glavni tekmi jugoslovenskih igralcev. Največje med njimi je gotovo

Brk se oprijemlje vtiaga, trepalnice postajajo okorne. Rupnik in škamlce gresta zadaj z obema damama, midva s Severjem sva sto korakov sredi.

«Malenkosti, gotovo! A ravno boj za te malenkosti bi bil potreben, brezobziren boj bi bil potreben. A se potrebnejša bi bila osamosvojba; najprej gospodarska osamosvojba, politična bi se prišla za njo, sama ob sebi bi prišla; nujni znesek pravilnega računa. Kadar pridem v mesto, v trgovino — v ljudneje in bolje mi postrežejo, če vprašam nemški. Tega se zavedajo Slovenci v mestu, posebno dame. Ko bi zahtevala po slovensko svile, ji prinesejo brez dvoma kaj zalezanega in prepereloga. Kdaj pa si je že Slovenka nabavila kaj boljšega?... Deloma je zlobnost, deloma je resnica. A človek je pri kupovanju tako neroden, iz neke smešne sramotljivosti tako vznemirjen pri izbiranju, da ga omalovaževanje, morda celo prikrito mrdanje prodajalčev lahko docela zmesa. Saj grese celo prvaki v tem pogledu! Ti se izgovarjajo: Z vsemi nemci sem osebno znan; kaj pa hočem? S Slovenci govorim slovenski, z Nemci nemski. Pri tem ne razlikujejo Nemca od nemskutarja. Ampak vendar, prosim vas... Pridem k brivcu. Ime je nemško. Vse je nemško, pozdrav je nemški — tistih nekaj besed še jaz povem po nemško. Pa se ogledam: na desni brije pomočnik — profesorja pravka, na levi — odvetnika pravka; in oba kramljata nemški. Gospodar se loti mene, pokliče vajenca, mu nekaj naroči — čisto tiho, skoraj strahoma — slovenski. Šram ga je slovensčine vprico obeh pravkov. Profesor me spozna, a me noče videti; šram ga je pred menoj. Tudi odvetnik me spozna — in mene in sram pred njima dvema... Da bi se pogreznili v zemljo! In potem izvem, da je tudi brivec samo — negenat, potuhnjeneec... Sever se ustavi in zamahne zaničljivo z roko:

«Taksne šleve smo. Prvaki, prvoborci za narodno svetinje! Na shodih imamo še pogum, pri brivcu nas že mine. Bog ne daj, da bi nas tak zagrizenec nemskutarški — nazadnje z brivljo ne zaklal!»

V daljavi se svetlika poplavljen travnik v mesečini. Nizke vrbe z nasčeperjenimi čopi vej se sroajijo v gladini, ki je že tu in tam pokrita z motnim ledom.

(Nadaljevanje sledi)

JUTRIŠNJI PROGRAM

A LIGA
ALESSANDRIA-NAPOLI
FIORENTINA-TORINO
JUVENTUS-AZIO (sob.)
L. R. VICENZA-GENOA
MILAN-PADOVA
ROMA-UDINESE
SAMPDORIA-INTERNAZ.
SPAL-BOLOGNA
VERONA-ATALANTA

B LIGA
BARI-PALERMO
CAGLIARI-PARMA
CATANIA-COMO
LECCE-TARANTO
NOVARA-SIMMENT. M.
PRATO-ZENIT MODENA
SAMBENEZ-MARZOTTO
TRIESTINA-MESSINA
VENEZIA-BRESCIA

C LIGA
BIELESE - SAROM RA-
VENNA
CATANZARO-SIRACUSA
FEDERISTEIN (sob.)
LIVORNO-PRO VERCELLI
P. PATRIA-CARBOARDA
REGGINA-REGGIANA
SALERITANA-LEGNANO
SANREMESE-CREMONESE
VIGEVANO-SIENA

rej samo v nadomestitvi Mazzera in zdj. se, da računa Olivieri predvsem na Bracha, čeprav je kombinacij lahko več (Freschi, Renosto ali pa Rimbaido z vzhajajočim Petagom v krilski vrsti). Toda na obzorju tržaškega ligasa so se začeli zbirati vse bolj črni oblaki, ki grozijo s točo v obliki represalij igralcev proti vodstvu kluba zaradi neresenosti pri nanižanih zadetih. Titularci naj bi namreč soglasno zagrozili, da jutri ne bodo nastopili, če vodstvo vsaj delno ne izpolni svojih finančnih obveznosti.

Ce se to ne uresniči, potem seveda z bogom zmagaj, med verjetno tudi z bogom A liga.

Ob udeležbi atletov iz 30 držav

Včeraj se je začelo v Teheranu svet. prvenstvo v dviganju uteži

Nov svetovni rekord petelinje kategorije

TEHERAN, 8. — Prvi dan svetovnega prvenstva v dviganju uteži je sovjetski atlet Vladimir Stogov dosegel nov svetovni rekord v petelinji kat. s sunkom 105 kg.

Na zasiedanju svetovne federacije za dviganje uteži so sklenili, da bo svetovno prvenstvo prihodnje leto v Stockholmu od 16. do 21. septembra. I. 1959 pa bo prvenstvo v Novem Dehliju v Indiji.

TEHERAN, 8. — V perzijskem glavnem mestu Teheranu se je danes začelo svetovno prvenstvo v dviganju uteži. Prvenstva se udeležujejo atleti iz 30 držav, vendar pa njih število ni tako visoko kot na prejšnjih prvenstvih, čemur je vzrok dejstvo, da je bilo v Katovkah na Poljskem komaj pred tednom dni obseval borbo svetovne Evrope in da je Teheran precej oddaljen.

Razen Sovjetske zveze, Perzije kot organizatorja in Italije, ki se je opovedovala prvenstva v Katovkah, da bi se lahko bolj pripravi na prvenstvo v Teheranu, imajo vse ostale države le omejeno zastopstvo atletov. Tako bodo Amerikanci nastopili brez svetovnega rekorderja Andersona in le s štirimi tekmovalci. Zaradi tega bo tudi odpadalo več dionacionalni dvojboy med ZDA in Sovjetsko zvezo za prvenstvo po narodnosti. V takih pogojih so seveda tekmovalci Sovjetske zveze veliki favoriti kot so bili tudi v Katovkah, čeprav tam niso nastopili najboljši tekmovalci.

Italijo bodo zastopali Mannieri in peresni kategoriji, ki je bil na evropskem prvenstvu v Helsinkiju leta 1956 drugi, na olimpijadi v Melbournu pa je odstopil zaradi poškodbe; Pignatti, ki je bil v tretji kategoriji v Melbournu tretji, de Genova, ki je na lanskem prvenstvu v Helsinkiju osvojil v lahki kategoriji tretje mesto, Pignatti, ki je bil v Helsinkiju peti v Melbournu pa tretji v redni kategoriji ter Borgini, ki je bil v Helsinkiju v lažjeteški skupini peti, v Melbournu pa ni nastopil. Največje nade se polagajo v Mannierija in Pignattija, ki sta bila v pretekli sezoni v glavni tekmi jugoslovenskih igralcev. Največje med njimi je gotovo

Brk se oprijemlje vtiaga, trepalnice postajajo okorne. Rupnik in škamlce gresta zadaj z obema damama, midva s Severjem sva sto korakov sredi.

«Malenkosti, gotovo! A ravno boj za te malenkosti bi bil potreben, brezobziren boj bi bil potreben. A se potrebnejša bi bila osamosvojba; najprej gospodarska osamosvojba, politična bi se prišla za njo, sama ob sebi bi prišla; nujni znesek pravilnega računa. Kadar pridem v mesto, v trgovino — v ljudneje in bolje mi postrežejo, če vprašam nemški. Tega se zavedajo Slovenci v mestu, posebno dame. Ko bi zahtevala po slovensko svile, ji prinesejo brez dvoma kaj zalezanega in prepereloga. Kdaj pa si je že Slovenka nabavila kaj boljšega?... Deloma je zlobnost, deloma je resnica. A človek je pri kupovanju tako neroden, iz neke smešne sramotljivosti tako vznemirjen pri izbiranju, da ga omalovaževanje, morda celo prikrito mrdanje prodajalčev lahko docela zmesa. Saj grese celo prvaki v tem pogledu! Ti se izgovarjajo: Z vsemi nemci sem osebno znan; kaj pa hočem? S Slovenci govorim slovenski, z Nemci nemski. Pri tem ne razlikujejo Nemca od nemskutarja. Ampak vendar, prosim vas... Pridem k brivcu. Ime je nemško. Vse je nemško, pozdrav je nemški — tistih nekaj besed še jaz povem po nemško. Pa se ogledam: na desni brije pomočnik — profesorja pravka, na levi — odvetnika pravka; in oba kramljata nemški. Gospodar se loti mene, pokliče vajenca, mu nekaj naroči — čisto tiho, skoraj strahoma — slovenski. Šram ga je slovensčine vprico obeh pravkov. Profesor me spozna, a me noče videti; šram ga je pred menoj. Tudi odvetnik me spozna — in mene in sram pred njima dvema... Da bi se pogreznili v zemljo! In potem izvem, da je tudi brivec samo — negenat, potuhnjeneec... Sever se ustavi in zamahne zaničljivo z roko:

«Taksne šleve smo. Prvaki, prvoborci za narodno svetinje! Na shodih imamo še pogum, pri brivcu nas že mine. Bog ne daj, da bi nas tak zagrizenec nemskutarški — nazadnje z brivljo ne zaklal!»

V daljavi se svetlika poplavljen travnik v mesečini. Nizke vrbe z nasčeperjenimi čopi vej se sroajijo v gladini, ki je že tu in tam pokrita z motnim ledom.

(Nadaljevanje sledi)

Brk se oprijemlje vtiaga, trepalnice postajajo okorne. Rupnik in škamlce gresta zadaj z obema damama, midva s Severjem sva sto korakov sredi.

LOJZ KRAICHER

KONTROLOR ŠKROBAR

Roman

«Jaz čutim nemški.»

Vsi se smejejo:

«Lep Slovenje-goričan, ki ni Slovenec!»

«Jedrčani in Pomočniki smo bili vedno Nemci. Mi smo domačini in imamo tu pravico do besede. Tak kranski prihaja, ki ga je sneg zanesel v naše kraje in prazen trebuh, pa naj molči med nami in naj ne seje zdražbe in preprič! Domov naj gre na Kranjsko rogovi! Od tod pa ga naženemo, če ne drugace, s pasjim bičem, pritepenca pritepenega!»

Res udari z bičem po robu mize; obraz mu je zaripljen, od pijane. Pes plane k njemu, renčajoč gobec položi na mizo; davkar ga zgrabi za tilnik, ljuto ga potegne k sebi in ga začne napietati po hrbtu. Tako bi nas našekal vse po vrsti, vse — slovenske pse... Zobje bo divje skrivaj, stol se mu izpodmakne, on pa bica psa po sobi in skozi vrata ven. Tuljenje in cviljenje odmeva iz veže; vrščanje Mohoričevih otrok se meša vmes.

Pes je rešil položaj; strelodov, ki je odvedel izbruh elementarne besnosti. Tudi v naši družbi je bilo nakopičene električne napetosti.

Petrič je bil bled in je komaj brzdal st